

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Kfv.III.37.761/2017/4.

**A tanács tagjai:** dr. Kovács András a tanács elnöke  
dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet előadó bíró  
dr. Fekete Ildikó bíró

**A felperes:** (...)

**A felperes képviselője:** dr. Dobrovoczky István ügyvéd

**Az alperes:** Pest Megyei Kormányhivatal

**Az alperes képviselője:** (...) jogtanácsos

**Alperesi beavatkozó:** (...)

**A per tárgya:** közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** alperes

**A felülvizsgálni kért jogerős határozat:** Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság  
8.K.27.016/2017/4.

**Rendelkező rész**

A Kúria a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.016/2017/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 80.000 (nyolcvanezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 30.000 (harmincezer) forint kereseti és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

**Indokolás**

**A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] A beavatkozó, aki felperes volt házastársa 2015. június 15. napján kérelmet nyújtott be Kerepes Város Jegyzőjéhez (a továbbiakban: elsőfokú hatóság), amelyben a felperes (...) szám alatti

lakóhelyének a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásban fiktív lakcímként történő szerepeltetését kérte, mivel felperes 2006-ban minden személyes ingóságával együtt a visszatérés szándéka nélkül, végleg elköltözött az ingatlanból.

- [2] Az elsőfokú hatóság 2015. november 3. napján tartott helyszíni szemlét perbeli ingatlanban. Az arról készült jegyzőkönyvben a beavatkozó úgy nyilatkozott, hogy a felperes személyes holmija nincs az ingatlanban, csak olyan tárgyak találhatók, amelyek a beavatkozó tulajdonában vannak. A felperes a saját ingóságait, tárgyait elvitte, részben még a beavatkozó tulajdonát képező tárgyakat is.
- [3] Az elsőfokú hatóság két alkalommal kereste meg belföldi jogsegély keretében a felperes tényleges tartózkodási helye szerinti Szurdokpüspöki Község Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjét, aki nyilatkoztatta a felperest, és megküldte az önkormányzati hivatalban 2015. szeptember 28-án és 2016. február 25. napján készített jegyzőkönyveket, amelyekben a felperes úgy nyilatkozott, hogy a perbeli lakásban személyes használati tárgyai megtalálhatók, az ingatlan után helyi adót (gépjármű adót, magánszemélyek kommunális adóját) Kerepes Város Önkormányzat részére fizeti. A Gödöllői Városi Bíróság előtt pedig 2015. február 9. napján polgári pert kezdeményezett a házastársi közös vagyon megosztása iránt. Állandó lakóhelye továbbra is a perbeli ingatlan, átmenetileg tartózkodik a gyermeke tulajdonát képező (...) szám alatti ingatlanban, ez tehát csak a tartózkodási helyét képezi, mivel három hónapnál hosszabb ideig az ingatlan karbantartása érdekében ott tartózkodik.
- [4] A beavatkozó csatolta B.L. 2016. június 20. napján kelt nyilatkozatát, amely szerint a felperes (...) szám alatt lakik hosszú évek óta és állandó jelleggel lakik, valamint S. L.-né 2016. június 22. napján tett nyilatkozatát, hogy felperes 10 éve elköltözött a perbeli ingatlanból, és személyes holmija ott nem maradt, sőt olyan vagyontárgyakat is elvitt, amelyek közös tulajdont képeztek.
- [5] Az elsőfokú hatóság megismételt eljárás keretében 2016. július 13. napján kelt 1143-12/2016. számú határozatával a felperes perbeli ingatlanban fennálló lakcímét fiktívvé nyilvánította. Megállapította, hogy a felperes - a rendelkezésre álló adatok, a beavatkozó nyilatkozata, továbbá B. L. és S. L.-né nyilatkozata alapján - több, mint 10 éve elköltözött az ingatlanból, személyes ingóságai ott nem találhatók, és a felperes az ingatlanból visszatérés szándéka nélkül távozott el, melyet alátámaszt az a tény, hogy a visszatérésre vonatkozó szándékát nem jelezte.
- [6] Az elsőfokú hatóság határozata a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) 5. § (2) bekezdésén, 26. § (1) bekezdésén, valamint az Nytv. végrehajtásáról szóló 146/1993. (X.26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 35. § (1)-(4) bekezdésében foglaltakon alapszik.
- [7] A felperes a határozattal szembeni fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a beavatkozóval kötött házasságát a Gödöllői Városi Bíróság a 12.P.20.412/2006/8. számú ítéletével egyező akaratnyilvánítás mellett bontotta fel, és jóváhagyta végzésével a lakáshasználat kérdésében kötött egyezséget is, amely szerint a közös tulajdonukat képező lakás használatát egymás között megosztották. A felperes a házasság felbontásától kezdődően a lakást életvitelszerűen használja. Bizonyítási indítványa körében kérte beszerezni a lakáshasználattal kapcsolatos bírósági egyezséget jóváhagyó végzés, valamint megjelölt három tanút, akiknek a meghallgatását kérte annak alátámasztására, hogy az ingatlant a volt házastársával elkülönülten használják.
- [8] Kifejtette a fellebbezésében, hogy a közös tulajdonban lévő ingatlant csak átmenetileg, hétvégeken hagyta el, amikor a (...) ingatlanban tartózkodott. A felperes előadta, hogy az átmeneti tartózkodási helyét egyébként 2016. július 27. napján a lakcímbjelentő lap tanúsága szerint megszüntette.
- [9] Az alperes 2016. szeptember 9. napján hozott PE/040/1293-8/2016. számú határozatával az elsőfokú határozatot akként változtatta meg, hogy a felperes (...) szám alatti lakcímét érvénytelennek nyilvánította, és a határozat jogerőre emelkedését követően a nyilvántartásban fiktív jelzéssel szerepeltetni rendelte mindaddig, míg a felperes a valós címet be nem jelenti. Kötelezte a felperest a részére kiállított érvénytelen hatósági igazolvány jogerőre emelkedéstől számított 8 napon belül történő leadására. Az alperes elrendelte a hatósági igazolvány bevonását, érvénytelenítését, és az érvénytelenítés tényének a hatósági nyilvántartásba történő bejegyzését.

- [10] Rámutatott a másodfokú határozat, hogy az Nytv. 5. § (2) bekezdése helyes értelme az, hogy a polgár a bejelentett lakcímén életvitelszerűen lakik, vagyis a rövidebb távolléteket (munka, utazás, stb.) figyelmen kívül hagyva a bejelentett lakcímén tartózkodik. Nem szerepeltethető fiktív jelzéssel a lakcím, ha a jegyző, illetve a járási hivatal az eljárása során megállapítja, hogy az érintett - a lakás végleges elhagyásának szándéka nélkül - átmenetileg nem tartózkodik a lakásban.
- [11] Fentiekben rögzítettek alapján megállapítható, hogy a felperes nem lakik az eljárásbeli ingatlanban, a felperes nyilatkozataiban semmilyen olyan bizonyítékot nem tárt a hatóság elé, amely alátámasztaná, hogy az ingatlanban jelenleg is életvitelszerűen lakik, tartózkodik. A lakcímnnyilvántartást a hatóság annak érdekében vezeti, hogy a polgárok valós, tényleges állapotnak megfelelő lakcím adata megállapítható legyen. A lakcím adat valódiságának vizsgálata során a hatóság azt ellenőrzi, hogy az oda bejelentett személy ténylegesen ott lakik-e. Amennyiben a hatóság arra a következtetésre jut, hogy a polgár ténylegesen nem a bejelentett lakcímen él, akkor megállapítja a lakcím érvénytelenségét, illetőleg fiktív jelzéssel szerepelteti. Rögzíteni szükséges továbbá, hogy mind az elsőfokú hatóságnak, mind az alperesnek az R. 35. § (3) bekezdésben foglalt feltétel - végleges elhagyás szándéka - körében a fenti tényeket kellett értékelnie. Vizsgálata nem terjedhet ki arra, hogy a kérelmezettnek a jövőre nézve milyen tervei vannak az ingatlanal kapcsolatban. Tekintettel arra, hogy az eljárás során feltárt bizonyítékok egyértelműen alátámasztják a beavatkozó állítását, miszerint a felperes nem lakik az eljárásbeli ingatlanban, és ott semmilyen ingósága nem maradt, a felperes lakcímének érvénytelenítése indokolt.

### **A kereseti kérelem és az alperes védekezése**

- [12] A felperes keresetében kérte a határozat felülvizsgálatát, annak hatályon kívül helyezését, az alperes új eljárásra kötelezését. Álláspontja szerint a határozat sérti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 29. § (3) bekezdés d) pontját, mert az elsőfokú hatóság a felperest az eljárás megindításáról nem értesítette, nem tájékoztatta. A 29. § (5) bekezdését, mert az iratokba való betekintés és a nyilatkozat lehetőségéről sem tájékoztatta. Az 57. § (1) bekezdését, mert a helyszíni szemle lefolytatásáról előzetesen nem értesítette, azon a felperes nem vett részt. A helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv tartalmával szemben a felperesnek az ingatlanban személyes tárgyai maradtak.
- [13] Kifogásolta azt is, hogy a fellebbezésében nyújtott be, amiben tanúk meghallgatását, valamint okirat beszerzését kérte, ezt az alperes figyelmen kívül hagyta, illetve a tényállást teljes körűen nem tisztázta, nem tárta fel. Felperes és a beavatkozó egymásnak ellentmondó nyilatkozatait nem tisztázta, ezért a perben is fenntartotta bizonyítási indítványait.
- [14] Az alperes és alperesi beavatkozó a kereset elutasítását kérte. Alperesi beavatkozó arra hivatkozott, hogy a (...) címen a felperes nem átmeneti jelleggel tartózkodik. A 3. sorszámú beavatkozó nyilatkozatában részletesen rögzítette az ezzel kapcsolatos körülményeket.

### **Az elsőfokú ítélet**

- [15] Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Kifejtette, hogy a határozat sérti a Ket. 50. § (1) és (6) bekezdését, 70. § (1) bekezdését, 57. § (1) és (5) bekezdését, és a 29. § (3) és (5) bekezdését, a felülvizsgálni kért döntés kizárólag a beavatkozó által tett nyilatkozat, a felperes távollétében megtartott és értesítése nélkül kitűzött helyszíni szemle, valamint a beavatkozó által megnevezett két tanú nyilatkozatán alapult, amely bizonyítékok pedig ellentétesek a felperesnek a Szurdokpuszpöki Önkormányzati Hivatalban tett nyilatkozatával. Ezeket az ellentmondásokat az alperes az eljárásában nem tárta fel. Az elsőfokú hatóság előtt indult eljárásban a felperes az eljárás megindításáról szóló értesítés hiánya folytán nyilatkozatot nem tett, az iratokba való betekintés lehetőségéről tájékoztatást nem kapott, mint

ahogy a bizonyítási eljárás befejezéséről sem értesült, sértve ezzel a Ket. 70. § (1) bekezdését.

- [16] Idézte továbbá az elsőfokú ítélet a Ket. 105. § (2) bekezdését, és erre való tekintettel rögzítette, hogy a felülvizsgálni kért határozat a bizonyítékok értékelésére vonatkozó szabályokat sértette, mivel a felperes által a fellebbezésben megjelölt bizonyítási indítványok alapján az alperes a Ket. 105. § (2) bekezdés értelmében a bizonyítási eljárást maga nem folytatta le, és annak érdekében az elsőfokú hatóságot sem utasította új eljárásra.
- [17] A bíróság a Pp. 339. § (1) bekezdés alapján a felülvizsgálni kért határozatot hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárásra kötelezte. A megismételt eljárásban a Ket. 105. § (2) bekezdése alapján kell döntenie a felperes fellebbezésében megjelölt bizonyítási indítványokról, figyelemmel a bizonyítási eljáráshoz kapcsolódó eljárásjogi szabályok rendelkezéseire is.

## **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

- [18] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan pedig az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását, valamint perköltség megállapítását.
- [19] Kifejtette, hogy az ítélet ellentétes az elsőfokú eljárás megindításakor hatályos Nytv. 3. §-a, 5. § (2) bekezdése, 26. § (1), (5) és (5a) bekezdésében foglaltakkal, továbbá az R. 16. § (1) bekezdésében, 19. § (2) bekezdésében, 29. § (1) bekezdésében, 34. § (3) bekezdésében, 35. § (3) és (4) bekezdésében, valamint az elsőfokú eljárás megindításakor hatályos Ket. 6. § (1) és (2) bekezdéseiben, 29. § (3) bekezdés b) pontjában, és (5) bekezdésében, 50. § (1), (3), (4), (5) és (6) bekezdésében, 57. § (1) és (5) bekezdésében, 70. § (1) bekezdésében, 105. § (2) bekezdésében foglaltakkal, és ehhez kapcsolódóan a Pp. 221. § (1) bekezdésben, és a 339/A. §-ban foglalt rendelkezésekkel.
- [20] Az előzmény tényállás rögzítését és a releváns jogszabályok idézését követően rámutatott az alperes arra, hogy az eljárás megindulásáról szóló értesítés, a nyilatkozattétel és az iratbetekintés lehetőségének hiányával, valamint a bizonyítási eljárás befejezéséről való értesülés körében kifejtett ítéleti indokokat nem tartja megalapozottnak. Utalt arra, hogy a Szurdokpüspöki Önkormányzati Hivatalban felvett, a felperes meghallgatásáról készült jegyzőkönyv a per iratai között fellelhető, és az igazolja, hogy már a Szurdokpüspöki Önkormányzati Hivatal tájékoztatása által értesült a felperes az eljárás megindulásáról. Két alkalommal is történt meghallgatása a felperesnek ezen önkormányzati hivatalban, másrészt pedig az alperes megelőző eljárásban új eljárás lefolytatására utasító PE040/1293-4/2016. számú végzéséből is értesült az eljárásról, mert az igazolhatóan mindkét fél megkapta.
- [21] A felperes élt nyilatkozattételi jogával, kifejtette álláspontját, és ki is fejtette, mind a lakcíme fenntartásával, mind pedig a helyszíni szemlén tapasztaltakkal, a jegyzőkönyvben rögzítettekkel kapcsolatban, de nem tett arra utalást, hogy új szemle megtartását kérné, vagy be szeretne tekinteni az eljárás egyéb irataiba, egyszer sem kereste fel ez okból az elsőfokú hatóságot, és nem jelölte meg, hogy milyen személyes vagyontárgyai találhatók az ingatlanban. Alperes szerint tehát a felperes élhetett és élt is ügyféli jogaival, ami miatt a felperest eljárási joghátrány az eljárás során nem érte. A Ket. 70. § (1) bekezdésben foglaltak a tárgyi ügyben már erre tekintettel sem mérvadóak.
- [22] Jelezte továbbá az alperes, hogy nem ért egyet azzal sem, hogy az alperes nem tárta fel a fellebbezés elbírálása során a bizonyítékok közötti ellentmondásokat. Az elsőfokú hatóság is, de az alperes különösen részletesen megindokolta, hogy miért hozta meg azt az érdemi döntését, amelyet a határozata tartalmaz. Összefoglalva rögzítette az ügy előzmény tényállásából megállapítható valamennyi tény, és az ebből levont következtetést, hogy alapvetően a felperes saját nyilatkozatai voltak ellentmondók egymásnak. Két nyilatkozatában hónapokig tartó távollétet említ, a fellebbezésében csupán hétvégenkénti (...) tartózkodásra utal, a keresetében pedig ismét többheti

távollétet, és már nem egy, hanem több (...) ingatlan karbantartásáról nyilatkozik.

- [23] Megállapítható, hogy valamennyi rendelkezésre álló adat, bizonyíték, továbbá a felperes saját nyilatkozatai alapján hozta meg az elsőfokú hatóság a határozatát, és az alperes mindezeket megvizsgálva jutott arra a következtetésre, hogy az elsőfokú döntés jogszerű, a felperes életvitelszerűen nem a perbeli ingatlanban lakik. A felperes minden alkalommal Szurdokpüspöki Önkormányzati Hivatal előtt tett nyilatkozatot, és ezen a címen vette át a küldeményeit is.
- [24] E körben a jogértelmezését alátámasztandó hivatkozott még az alperes a Kúria több eseti döntésére is, (Kfv.III.37.176/2010/8., Kfv.III.37.546/2013/8.), és kifejtette, hogy a bíróság nem jelölt meg olyan bizonyítási eszközt, amely az ítéletben foglaltak szerint alkalmas lehetne az ítéletben megjelölt adatok, bizonyítékok közötti ellentét feloldására. Nézete szerint a Gödöllői Járási Bíróság által hozott, a felperes és a beavatkozó házasságát felbontó ítélet a lakcímrendezési ügyben nem releváns bizonyíték, különös tekintettel arra, hogy a felperes 1/2-ed arányú tulajdonosa az eljárásbeli ingatlanoknak, miáltal lakáshasználati joggal rendelkezik, amelyet viszont a lakcím érvénytelenítése vagy változása nem befolyásol.
- [25] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete nem felel meg a Pp. 221. § (1) bekezdésben foglalt követelményeknek. Az ítéletben megfogalmazott jogszabálysértések túlnyomó többsége az elsőfokú eljárás és ehhez kapcsolódóan az új eljárásra utasítás hiányának körében került rögzítésre, nehezen értelmezhető a bíróság ítélete abból adódóan, hogy az általa több szempontból is kifogásolt elsőfokú eljárás ellenére az elsőfokú határozatot hatályában fenntartotta, és az alperesi hivatal utasította új eljárásra. Az ítélet indokolása szerint az alperesi hivatal új eljárásra utasításának oka az, hogy az alperesi hivatal nem utasította új eljárás lefolytatására az elsőfokú hatóságot.
- [26] Az ítéletben hivatkozott Ket. 105. § (2) bekezdését idézte az alperes, és kifejtette, hogy annak 2016. január 1-től hatályos szövege szerint, ha a másodfokú döntés meghozatalához nincs elég adat, vagy az elsőfokú döntés meghozatalát követően új tény merül fel, vagy egyébként a tényállás további tisztázása szükséges, a másodfokú döntést hozó hatóság a kiegészítő bizonyítási eljárás lefolytatását maga végzi el, és ennek alapján dönt. Mivel az újabb elsőfokú eljárás 2016. május 18-án indult, így az új eljárás során már a Ket.-nek ezt a szabályát kellett alkalmazni, amely viszont nem tette lehetővé az elsőfokú hatóság ezen okból való új eljárásra utasítását.
- [27] A Ket.105. § (1) bekezdés szerint a másodfokú döntést hozó hatóság az elsőfokú döntést vagy helybenhagyja, vagy megváltoztatja, vagy megsemmisíti. Az elsőfokú döntés meghozatalát követően új tény nem merült fel, ezért a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, tekintettel arra, hogy az elsőfokú határozat megsemmisítését nem találta indokoltnak a másodfokú hatóság, a rendelkező rész ismertetett megváltoztatása mellett az elsőfokú döntés helybenhagyása mellett foglalt állást.
- [28] Az elsőfokú bíróság az ítéletének azon kitételét, mely szerint a Ket. 105. § (2) bekezdés alapján kell döntenie a felperes fellebbezésében megjelölt bizonyítási indítványokról, figyelemmel a bizonyítási eljáráshoz kapcsolódó eljárásjogi jogszabályok rendelkezéseire, szövegszerű kifejtéssel a bíróság nem támasztotta alá, ennek hiányában nem állapítható meg, hogy pontosan mit értett a bíróság ezen az elváráson, amely megakadályozza annak betartását is.
- [29] Végezetül rámutatott az alperes, hogy a lakcímnyilvántartást a hatóság annak érdekében vezeti, hogy a polgárok valós, tényleges állapotnak megfelelő lakcím adata megállapítható legyen. A lakcím adat valódiságának vizsgálata során a hatóság azt ellenőrzi, hogy az oda bejelentett személy ténylegesen ott lakik-e. Amennyiben a hatóság arra a következtetésre jut, hogy a polgár ténylegesen nem a bejelentett lakcímén él, akkor megállapítja a lakcím érvénytelenségét, illetőleg fiktív jelzéssel szerepelteti. Tekintettel arra, hogy mind az elsőfokú hatóságnak, mind az alperesnek az R. 35. § (3) bekezdésben foglalt feltétel - a lakcím nem valós voltának - körében a felülvizsgálni kért döntést megelőző eljárásban is a fenti tényeket kellett értékelnie, megállapítható, hogy az alperes a fentebb kifejtetteknek eleget tett.
- [30] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében - részletesebb indokolás nélkül - a jogerős ítélet

hatályában fenntartását kérte.

- [31] Alperesi beavatkozó nyilatkozatot nem tett.

### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [32] A Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.
- [33] A Pp. 275. § (1)-(2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között dönt. A felülvizsgálat tárgya az elsőfokú jogerős ítélet jogszerűségének megítélése.
- [34] Az R. 34. § (3) bekezdése alapján, ha a jegyző, illetve a járási hivatal a bejelentkezés elfogadása után állapítja meg, hogy a bejelentett lakcím nem valós, vagy a lakcím bejelentés nem felelt meg az (1) bekezdésben foglalt feltételeknek, akkor megállapítja a lakcím érvénytelenségét, és a döntés jogerőre emelkedését követően az érvénytelen lakcím adatot a nyilvántartásban fiktív jelzéssel szerepelteti mindaddig, amíg a polgár a valós lakcímét be nem jelenti.
- [35] Az Nytv. 5. § (2) bekezdése szerint a polgár lakóhelye: annak a lakásnak a címe, amelyben a polgár él. A lakcímbejelentés szempontjából lakásnak tekintendő az az egy, vagy több lakóhelyiségből álló épület vagy épületrész, amelyet a polgár életvitelszerűen otthonául használ, továbbá - a külföldön élő magyar és nem magyar állampolgárok kivételével - az a helyiség, ahol valaki szükségből lakik, vagy - amennyiben más lakása nincs - megszáll.
- [36] Az Nytv. 26. § (5) bekezdés első mondata szerint a lakcímbejelentés és az értesítési cím bejelentésének a ténye önmagában a lakás vagy az ingatlan használatához fűződő, valamint egyéb vagyoni jogot nem keletkeztet és nem szüntethet meg.
- [37] Az Nytv. 26. § (5a) bekezdés első mondata szerint érvénytelen a bejelentett lakcím adat, ha a járási hivatal megállapította, hogy a polgár bejelentett lakcím adata nem valós. Az R. 35. § (3) bekezdés második mondata szerint nem szereltethető „fiktív” jelzéssel a lakcím, ha a jegyző, illetve a járási hivatal az eljárása során megállapítja, hogy az érintett - az ingatlan végleges elhagyásának szándéka nélkül - átmenetileg nem tartózkodik az ingatlanban.
- [38] Jelen felülvizsgálattal tárgyat képező ügyben a hatóság megállapította, hogy a felperes lakcíme érvénytelen, ezért fiktív jelzéssel szerepeltette. A Kúria álláspontja szerint az alperes határozata nem volt jogszabálysértő, az alperes felülvizsgálati kérelmében alappal vitatta az eljárás megismételtetésének szükségességét.
- [39] Jelen ügyben azt kellett vizsgálni, hogy életvitelszerűen használja-e továbbra is a lakást a felperes, avagy onnan véglegesen (azaz nem csak átmenetileg) elköltözött. Az elsőfokú bíróság a felperes által felhozott eljárási jogszabálysértéseket, illetve a tényállás nem kellő feltárásából és a bizonyítékok nem megfelelő értékeléséből adódó megalapozatlan döntést együttesen találta olyan súlyúnak, ami álláspontja szerint az új eljárás lefolytatását indokolta. A Kúria ezzel ellentétben - és egyetértve az alperes érveivel - azt állapította meg, hogy az eljárás során nem történt az ügy érdemére kiható súlyos eljárási jogszabálysértés, illetve az alperesi döntés nem megalapozatlan. Az ügyfél értesítésével és tájékoztatásával kapcsolatban a bíróság a Ket. 29. § (3) és (5) bekezdései, a helyszíni szemle kitűzésével kapcsolatban pedig az 57. § (1) és (5) bekezdései megsértésére utalt, továbbá jogsértésként jelölte meg a Ket. 70. § (1) bekezdése szerinti bizonyítékok megismertetése hiányát is.
- [40] Mindezzel összefüggésben ugyanakkor alappal mutatott rá az alperes, hogy a felperesnek igazolhatóan az ügyféli jogai nem csorbultak. A felperes az eljárásról a belföldi jogsegély útján történt meghallgatásai alkalmával értesült, két alkalommal is nyilatkozatot tett a tényleges lakóhelye („tartózkodási helye”) szerinti önkormányzat előtt az ügyben elfoglalt álláspontjáról, a szemle jegyzőkönyv tartalmát vele ismertették, melyre ugyancsak reagálhatott, és az új eljárást elrendelő alperesi végzést is kézbesítéssel megkapta.

- [41] Az eljárásról, annak lefolytatása indokáról tehát tudomása volt, a szemléről történő előzetes értesítés hiánya (amely kétségtelenül valós), nem jelentett az ügy érdemére kiható súlyos, orvosolhatatlan eljárási jogsértést, ugyanis a felperes kérhetett volna ismételt szemlét, amely azért is az érdekében állt, mert akkor bemutathatta volna a helyszínen azon vagyontárgyakat, melyeket állítása szerint a perbeli ingatlanban hagyott. Ezt nem tette, sem új szemlét nem kért, sem a vagyontárgyakat nem sorolta fel, nem jelölte meg még példálózóan sem. A felperes tehát az eljárásban részt vett, az eljárási cselekményekről tudott, így a Ket. 70. § (1) bekezdés elmulasztása sem merülhetett fel.
- [42] Ugyancsak nem valós a határozat megalapozatlanságának megállapítása sem. A hatóság a megismert tények, adatok, nyilatkozatok, bizonyítékok egyenként és összességében történő értékeléséből helyes következtetést vont le arra, hogy a felperes az ingatlanból évekkel korábban elköltözött, és életvitelszerűen (...)ben él (egyébiránt annak nincs érdemi jelentősége, hogy az eljárás megindulását követően onnan kijelentkezett). Mindezek megállapításához elegendő volt a hatóság számára a már megismert körülmények értékelése, ezt meghaladó bizonyítási eljárás lefolytatásától sem volt várható más megállapítás. Ennek indokát pedig a Kúria az alperessel egyezően abban látta, hogy magának a felperesnek a saját nyilatkozatai voltak oly mértékben ellentmondóak, amit semmilyen további, részéről kezdeményezett bizonyítási eljárásban nem lehetett volna feloldani.
- [43] A felperes meghallgatásai során úgy nyilatkozott, hogy átmenetileg tartózkodik a gyermeke tulajdonát képező (...) szám alatti ingatlanban, tehát ez csak a tartózkodási helyét képezi, három hónapnál hosszabb ideig az ingatlan karbantartása érdekében. Ehhez képest az elsőfokú határozattal szembeni fellebbezésében már azt nyilatkozta, hogy a közös tulajdonban lévő ingatlant csak átmenetileg a hétvégeken hagyta el, amikor is hétvégeken (...)ben tartózkodik. A keresetlevelében pedig már arra hivatkozott, hogy a távollétei több heti távollétet jelentenek, és nem egy, hanem több (...) ingatlan karbantartását célozzák. Mindezek mellett - figyelemmel a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokra is - nem volt megállapítható, hogy a felperes csupán ideiglenesen, és nem életvitelszerűen tartózkodott (...)ben.
- [44] Helyesen utalt az alperes arra, hogy a felperes előadott jövőbeni tervei (visszaköltözés) az ügy megítélését érdemben nem befolyásolhatták, mint ahogy az sem, hogy időközben kérte a bíróságtól a vagyonszövetség megszüntetését. Arra is helyesen mutatott rá az alperes, hogy a lakcím érvénytelenítése egyben nem jelenti a tulajdonosi alapon történő lakáshasználati jogának megszűnését, ugyanis a két intézmény egymástól elkülönült. Nem sérült tehát a Ket. 50. § (1) és (6) bekezdése sem, az alperes a tényállást kellő mértékben feltárta, és abból okszerű következtetést vont le. A határozat indokolásából kitűnik, hogy az alperes miért tartotta szükségtelennek további bizonyítás lefolytatását. A felperes saját nyilatkozatában lévő ellentmondásokat (több havi, több heti, csak hétvégi távollét) sem tanuk, sem a bontóperi iratok nem tudták volna feloldani, az eljárás iratai a hosszabb idő óta, életvitelszerűen ténylegesen máshol lakást alátámasztották, ennek ellenkezőjét a felperes arra alkalmas megfelelő módon igazolni nem tudta.
- [45] Helytállóan hivatkozott az alperes a Ket. 105. § (2) bekezdése 2016. január 1. után megváltozott rendelkezéseire is, de ebből további jogkövetkezményt levonni - a kereset elutasítására tekintettel - nem volt szükségszerű.
- [46] Az elsőfokú bíróság tehát a Pp. 339. § (1) bekezdését ennél fogva helytelenül alkalmazta, nem volt olyan jogszabálysértés, ami az alperesi határozat hatályon kívül helyezését és új eljárás elrendelését indokolhatta volna.
- [47] Fentiekre való tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján az elsőfokú jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és a felperes keresetét elutasította.

### **A döntés elvi tartalma**

- [48] *Nem jogsértő a lakcím érvénytelenítése, ha az ingatlant az érintett személy nem csak átmenetileg, hanem hosszabb idő óta végleges jelleggel hagyta el, és életvitelszerűen máshol lakik.*

- [49] *Szükségtelen a hatósági eljárás megismételtetése olyan bizonyítás lefolytatása céljából, amelytől nem várható eltérő eredmény, különösen, ha az ügyfél saját nyilatkozatai voltak önmagukban ellentmondásosak.*
- [50] *Csak súlyos, az ügy érdemére kiható jogszabálysértés alapozhatja meg a közigazgatási határozat hatályon kívül helyezését.*

### **Záró rész**

- [51] A Pp. 274. § (1) bekezdése alapján Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri, vagy a Kúria a tárgyaláson való elbírálást szükségesnek tartja. Jelen ügyben a tárgyalás tartását a felek nem kérték, és mivel a Pp. 272. § (2) bekezdése a felülvizsgálati kérelem kiegészítését, a 275. § (1) bekezdése pedig a bizonyítást zárja ki, nem merült fel a tárgyalás tartásának szükségessége. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el, és a Pp. 275. § (1) bekezdésének megfelelően a rendelkezésre álló iratok alapján döntött.
- [52] A Kúria kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizesse meg az alperesnek az együttes kereseti és felülvizsgálati eljárási perköltséget a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján.
- [53] Kötelezte a Kúria a felperest, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 43. § (3) bekezdés és 51. § (1) bekezdés, valamint a költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján fizesse meg az államnak külön felhívásra az elsőfokú és felülvizsgálati illetéket.
- [54] Az ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel további felülvizsgálatnak helye nincs.

Budapest, 2018. november 6.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. előadó bíró,  
Dr. Fekete Ildikó s.k. bíró